

Krucze piękno ziemi

Zofia Zarębianka
Tylko na chwilę

Wydawnictwo Homini,
Kraków 2012

Kolejny zbiór wierszy Zofii Zarębianki nosi tytuł *Tylko na chwilę*. Ten tytuł odsyła do motywu, który powraca w całym tomiku, a pojawiał się także we wcześniejszych jej wierszach. To przemijanie, ulotność. Ulotność, która zasmuca, a pociechy nie przynosi nawet kontemplacja tego, co autorka określa jako „krucze piękno ziemi”.

Krajobraz to częsty motyw w dawniejszych wierszach Zofii Zarębianki, lecz w tym zbiorze jest on jakby bardziej mroczny:

Tym razem nic
Jałowa droga
Żadnego wiersza
Zaorane pole przy szosie
Świeci czarnością
Asfalt lśni bez metafor
Gałęzie bez liści smętnie
Przebijają przestrzeń
Listopad to nie jest pora dobra
dla poezji.

(*Podróż*) Pociechę może przynieść codzienność. Jak pisała Zofia Zarębianka w swoim dawniejszym wierszu z cyklu *Dialogi z nicością* (*Niebo w czerni*):

Przytaczam ten wiersz w całości, bo można w nim zobaczyć rysy charakterystyczne dla całego tomiku. Jest to częsta nu-

ta smutku, ale – jeśli tak można powiedzieć – smutku wyważonego, przełamane, jak w cytowanym wierszu, niespodziewaną, przewrotną i trochę zabawną pointą, wybijającą nagle czytelnika z melancholijnego rytmu.

Podobny zabieg – choć z odwrotnym operowaniem nastrojem – można dostrzec w wierszu, którego pierwsza linijka (jak wiele innych wierszy w tomiku, także ten jest bez tytułu) brzmi: „Boże narodzenie rodzi się w ciszy”. Ten tytuł to oczywista konstatacja. Dalej mamy typowy dla bożonarodzeniowych wierszy sielankowy ton, przełamany jednak zakończeniem:

Białe pola i księżyc
Choinka drży na wietrze
Przed ścieciem.

Są w tym tomiku wiersze o całkowicie mrocznej nucie – jak *Pioseneczka autobusowa*: przejmujący wiersz na skoczną nutę o przejechanym psie – zresztą jeden z najlepszych. Taki też jest wiersz [*Jeszcze pejzaż wpisać w oczy...*]:

Jeszcze pejzaż wpisać w oczy
jeszcze w sobie
zamknąć ziemię
zanim huk
pogrzebie wszystko
zanim błysk
ogłuszy ciebie.

Gdy naciera nicość
trzeba chronić się
w zwyczajność
dobrze robi na przykład
zmywanie naczyń po kolacji
cerowanie rozerwanej serwetki
może przywrócić porządek...

Obłoki odbite w jeziorze
różowym o świcie
tafla wody
w nieba niebycie
na granicy jaskółek lotu
złęknioty motyl.

Beata Szymańska

Ten wątek powraca w nowym tomiku – w wierszu *Szkoda naprawdę czytamy* – Andrzej W. Hajdyła montujący własną wystawę w Galerii Albert w Krakowie

Fotografia Grażyna Borowik

Porządkowanie świata
porządkowanie życia
najlepiej zacząć od tego
co najprostsze
poskładać bałagan
poranny
pościć łóżko
filiżanki ustawić
w witrynce
To nie wprowadzi ładu
wszędzie
ale pomoże myśleć jaśniej.

Te najprostsze czynności nie są jednak radosną medytacją w stylu „zen obierania kartofli”. Codziennosc nie ratuje świata ani nie ucisza niepokoju człowieka – za ledwie wprowadza ład i „pomaga myśleć jaśniej”. Mimo to codzienny rytuał, zwyczajność, a także szukanie uspokojenia w krajobrazie, w – jak to się mówiło kiedyś – „pięknie przyrody”, stanowią jakby przeciwwagę dla panującego w całym zbiorze nastroju lęku, melancholii.

I na koniec: jeśli wolno mówić o osobistych preferencjach, a myślę, że wolno i należy, to powiedziałabym, że najbardziej w tym zbiorze przemawiają do mnie krótkie wiersze, w formie i kolorystyce przywodzące na myśl *haiku*:

